

Град Нови Сад
ГРАДСКА УПРАВА ЗА ПРИВРЕДУ
Број: 653/2025-VII
Датум: 27.03.125.
Нови Сад Н.

ГРАД НОВИ САД

**АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА
ГРАДА НОВОГ САДА ЗА 2025. ГОДИНУ**

На основу члана 61. став 1. тачка 19. Статута Града Новог Сада („Службени лист Града Новог Сада“, број 11/19), а у вези са чланом 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник Републике Србије“, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17, 113/17 - др. закон и 49/21), Градоначелник Града Новог Сада, доноси

АКЦИОНИ ПЛАН ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА НОВОГ САДА ЗА 2025. ГОДИНУ

I. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Акциони план запошљавања Града Новог Сада за 2025. годину (у даљем тексту: Акциони план) представља основни документ за спровођење активне политике запошљавања на територији Града Новог Сада (у даљем тексту: Град), којим се дефинишу циљеви и приоритети и утврђују програми и мере који ће се реализовати у 2025. години, ради унапређења запошљавања и смањења незапослености.

Приликом израде Акционог плана узети су у обзир стратешки правци, општи циљ и појединачни циљеви из Стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник Републике Србије“, бр. 18/21 и 36/21-испр.), као и приоритети и циљеви из Акционог плана за период од 2024. до 2026. године за спровођење стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник Републике Србије“, број 22/24) и Закона о социјалном предузетништву („Службени гласник Републике Србије“, број 14/22).

Правни основ за доношење Акционог плана је одредба члана 41. став 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник Републике Србије“, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17, 113/17 - др. закон и 49/21) којом је одређено да надлежни орган локалне самоуправе може по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање да усвоји локални акциони план запошљавања. У Новом Саду, Градоначелник Града Новог Сада (у даљем тексту: Градоначелник) је надлежни орган локалне самоуправе који доноси Акциони план.

Акциони план садржи све елементе предвиђене одредбама Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености:

- макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања,
- стање и токове на тржишту рада за наредну годину,
- циљеве и приоритете политике запошљавања,
- програме и мере активне политике запошљавања за текућу годину, са одговорностима за њихово спровођење и потребним средствима,
- финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања,
- носиоце послова реализације Акционог плана,
- категорије теже запошљивих лица која имају приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања,
- индикаторе успешности реализације програма и мера, и
- друге елементе.

Градска управа за привреду Града Новог Сада (у даљем тексту: Градска управа за привреду) у припреми и изради Акционог плана користила је податке Националне службе за запошљавање - Филијала Нови Сад (у даљем тексту: Национална служба за запошљавање), податке Републичког завода за статистику о привредним кретањима за подручје Града Новог Сада и Агенције за привредне регистре.

У складу са одредбама Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, на Акциони план претходно мишљење дао је Савет за запошљавање Града Новог Сада (у даљем тексту: Савет за запошљавање).

Најзначајнији акти из области запошљавања и привредног развоја који су коришћени при изради Акционог плана су:

- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник Републике Србије“, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17, 113/17 - др. закон и 49/21),
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник Републике Србије“, бр. 36/09, 32/13 и 14/22 - др. закон),
- Закон о социјалном предузетништву („Службени гласник Републике Србије“, број 14/22),
- Стратегија запошљавања у Републици Србији за период од 2021 до 2026. године („Службени гласник Републике Србије“, бр. 18/21 и 36/21-испр.),
- Акциони план за период од 2024. до 2026. године за спровођење стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године („Службени гласник Републике Србије“, број 22/24),
- План развоја Града Новог Сада за период 2023-2030. године („Службени лист Града Новог Сада“, број 58/23),
- Правилник о критеријумима, начину и другим питањима од значаја за спровођење мера активне политике запошљавања („Сл. гласник Републике Србије“, бр. 102/15, 5/17 и 9/18),
- Закон о родној равноправности („Сл. гласник Републике Србије“, број 52/21).

У изради Акционог плана и дефинисању циљева и приоритета политике запошљавања на територији Града учествовали су социјални партнери, релевантне институције и остале заинтересоване стране, ради свеобухватног сагледавања и спровођења политике запошљавања.

II. ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ПРИВРЕДНА КРЕТАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА

Нови Сад је главни административни центар Аутономне Покрајине Војводине и седиште Јужнобачког округа и припада групи подунавских градова. Град Нови Сад по попису становника из 2022. године има 368.967 становника.

Нови Сад је, захваљујући свом геостратешком положају и предузетничком духу својих грађана, одувек био центар економског развоја. Данас, Нови Сад је административни, универзитетски, пословни, културни, туристички и сајамски центар региона.

У току 2024. године привредна активност на подручју Града реализовала се у оквиру 11.159 активних привредних друштава и 27.002 активних предузетника. Новооснованих привредних друштава је 734, а брисаних-угашених 821 (Подаци АПР-а са стањем на дан 19.11.2024. године).

Према класификацији делатности, у привреди Града највећи број привредних друштава је у области трговине и разним облицима услужних делатности, а најмањи број у производњи.

Кретање броја предузетника на подручју у периоду 2019-2024. године по подацима АПР-а. (подаци за 2024. годину су са стањем на дан 19.11.2024. године)

	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Активних	19.725	19.812	20.571	22.174	22.967	27.002
Новооснованих	2.531	1.790	2.035	2.974	1.965	3.561
Брисаних/угашених	1.190	1.667	1.320	1.366	1.419	1.609

Што се тиче претежне делатности обављања, највећи број предузетника је као и привредних друштава из разних облика услужне делатности и трговине, с тим да се све више уочава тренд пораста регистрованих предузетника из области информационих технологија.

III. ОСНОВНИ СТАТИСТИЧКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Просечна исплаћена бруто зарада у Новом Саду по запосленом за месец децембар 2024. године износила је 175.555,00 (нето 128.622,00) динара.

Укупан број незапослених лица у Новом Саду је 8.663 од тога 5.257 су жене (подаци НСЗ, са стањем на дан 31. децембар 2024. године).

Укупан број запослених лица у Новом Саду је 178.505 (јануар-децембар 2024. године, последњи званични податак Републичког завода за статистику).

У структури запослених на нивоу Града највеће процентуално учешће имају сектори: трговина на велико и мало и поправка моторних возила (16,54%), прерађивачка индустрија (15,04%), информисање и комуникације (8,51%), стручне, научне и техничке делатности (8,44%), здравствена и социјална заштита (8,22%), образовање (7,41%) и грађевинарство (6,1%).

IV. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА

Укупан број незапослених лица на евиденцији Националне службе за запошљавање са територије Града Новог Сада, на дан 31.12.2024. године износио је 8.663 лица. У односу на децембар 2023. године, број незапослених лица на територији Града смањен је за 15,28%.

Број незапослених лица у Граду Новом Саду, посматрајући образовну структуру, на дан 31.12.2024. године, приказан је у следећој табели:

Ниво квалификација	Број незапослених
Без стеченог основног образовања и васпитања	419
Ниво 1 НОКС-а - основно образовање и васпитање / основно образовање одраслих	1.006
Ниво 2 НОКС-а - стручно оспособљавање до једне / образовање за рад до две године	218
Ниво 3 НОКС-а - средње стручно образовање у трајању од три године	1.318
Ниво 4 НОКС-а - средње гимназијско образовање	394
Ниво 4 НОКС-а - средње стручно/уметничко образовање у трајању од четири године	2.353
Ниво 5 НОКС-а - специјалистичко/мајсторско образовање од једне, односно две године	57
Ниво 6.1 НОКС-а - основне академске студије обима од 180 ЕСПБ	286
Ниво 6.1 НОКС-а - основне струковне студије обима од 180 ЕСПБ	401
Ниво 6.2 НОКС-а - основне академске студије обима од 240 ЕСПБ	948
Ниво 6.2 НОКС-а - специјалистичке струковне студије I степена обима од 60 ЕСПБ	22
Ниво 7.1 НОКС-а - МАС обима од 60 или 120 ЕСПБ или ИАС од 300 до 360 ЕСПБ	1.185
Ниво 7.1 НОКС-а - мастер струковне студије - обима од 120 ЕСПБ	16
Ниво 7.2 НОКС-а - специјалистичке академске студије обима од 60 ЕСПБ	24
Ниво 8 НОКС-а - докторске студије обима од 180 ЕСПБ	16
Укупно:	8.663

1. Дефицитарна и суфицитарна занимања

Основна дефицитарност се исказује код информатичких занимања са високом школском спремом - дипломирани информатичари, програмери свих профила, дипломирани математичари - информатичари, дипломирани инжењери електротехнике - рачунарске технике, односно сви профили са софтверским занимањем. У оквиру занимања програмер, присутан је недостатак знања сложенијих програмских језика (C+, C++, PHP, JAVA, FRONTEND). Дефицитарна занимања су и дипломирани фармацеути са положеним стручним испитом, дипломирани дефектолози, социјални радници и геодетски инжењери, лекари специјалисти, машински и електроинжењери, професори математике и физике, заваривачи, месари, фризер, овлашћене рачуновође, кувари, армирачи, тесари, електричари, електроинсталатери. Суфицитарна занимања су: правни, пољопривредни и економски техничари, матуранти гимназије, дипломирани правници, дипломирани туризмолози, туристички техничари, занимања из области културе, хемијски техничари, професори српског језика и књижевности, професори разредне наставе.

2. Анализе на локалном тржишту рада

Анализе на локалном тржишту рада су истраживачке активности Националне службе за запошљавање, које се спроводе у континуитету. У току 2023. године, организоване су презентације услуга Националне службе за запошљавање у Новом Саду, где су послодавци исказали велико интересовање за Јавне позиве Националне службе за запошљавање и Града Новог Сада. На територији Града, на дан 31.12.2024. године евидентирано је највише лица са нивоом 4 квалификација - 2.747, са нивоом 3 квалификација - 1.318 лица, те са 7.1 нивоом квалификација - 1.201. Број лица на евиденцији која чекају посао дуже од 24 месеца је 4.105 лица, што је 47,39% од укупног броја евидентираних за Град. Посматрајући старосну структуру незапослених лица на евиденцији, 63,5% лица је старије од 40 година, док највише незапослених припада старосној скупини 55-59 година старости - 1.206 лица.

У укупном броју незапослених лица, велико је учешће лица са високом образовањем. Приправништво за младе са високим образовањем - подразумева стручно оспособљавање за самосталан рад у занимању за које је стечено најмање високо образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита кад је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима, уз заснивање радног односа.

Анализа трендова тржишта рада указује на неопходност интензивирања активности у циљу унапређења положаја категорија теже запошљивих лица.

Приоритет за укључивање имају незапослена лица из следећих категорија:

- лица без основног образовања;
- лица без завршене средње школе;
- лица старости 50 и више година;
- дугорочно незапослена лица која посао траже дуже од 12 месеци, а посебно незапослена лица која посао траже дуже од 18 месеци;
- жене, посебно дугорочно незапослене жене;
- млади до 30 година старости, а посебно младе жене, млади без завршене средње школе, као и млади без радног искуства;
- особе са инвалидитетом;
- Роми;
- корисници новчане социјалне помоћи и
- лица у статусу вишка запослених.

Такође, у мере активне политике запошљавања укључиваће се и незапослена лица из следећих теже запошљивих категорија:

- млади у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама,
- жртве породичног насиља,
- жртве трговине људима,

- избегла и расељена лица, повратници према Споразуму о реадмисији,
- самохрани родитељи,
- супружници из породице у којој су оба супружника незапослена,
- родитељи деце са сметњама у развоју и
- бивши извршиоци кривичних дела.

Посебан приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања имају лица која се суочавају са више фактора отежане запошљивости, односно, која припадају у две или више претходно наведених категорија теже запошљивих лица.

3. Додатне обуке и образовање

Додатно образовање и обука су мере којима лица стичу нова знања, вештине и радно искуство. Заснива се на анализи потреба тржишта рада, односно потреба послодаваца у погледу потребних знања и вештина неопходних за обављање конкретних послова, утврђених у контактима са послодавцима. У складу са тим додатно образовање и обуке се реализују за она подручја рада у којима постоји дефицит знања и вештина.

V. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА

Циљ политике запошљавања Града је успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености кроз отварање нових радних места, подршку развоју предузетништва и подстицању запошљавања младих.

Поред Националне службе за запошљавање, на територији Града послове везане за запошљавање обавља и Градска управа за привреду, а односе се на послове праћења стања у области политике запошљавања Града, унапређења и спровођења мера за подстицање запослености, израде, припреме и реализације годишњег Акционог плана, као и Савет за запошљавање, као радно саветодавно тело Градоначелника, чији је задатак да даје мишљење и препоруке Градоначелнику о питањима од интереса за унапређење запошљавања везаним за планове и програме запошљавања, годишње акционе планове запошљавања Града, мере активне политике запошљавања (организовање јавних радова и радно ангажовање незапослених лица у извођењу јавних радова, издвајање субвенција за отварање нових радних места, додатно образовање и обука незапослених лица, подршка samozapošljavanju и другим мерама), прописима из области запошљавања и другим питањима од интереса за запошљавање. Савет за запошљавање основан је 2006. године Решењем Градоначелника на основу Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености.

У складу са Законом, а на предлог Савета за запошљавање, Градоначелник је донео Програме активне политике запошљавања Града Новог Сада за 2007, 2008. и 2009. годину, а за период 2010-2024. године Акционе планове запошљавања.

У периоду од 2010. до 2024. године Град је за реализацију мера активне политике запошљавања издвојио укупно 2.144.828.990.00 динара и то за запошљавање 5.605 лица и за обуку 3.437 лица. Од тога је у 2024. години запослено 422 лица (од тога броја 70 лица је на стручној пракси).

VI. ПРОБЛЕМИ У СПРОВОЂЕЊУ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА

Проблеми који се појављују у области запошљавања на територији Града су:

- одлазак младих и квалификованих кадрова у иностранство,
- број незапослених лица у Новом Саду који износи 8.663,
- постојање већег броја вишкова запослених,
- прихватање послова испод нивоа стечених квалификација, због недостатка посла,

- неусаглашеност понуде и потражње, односно недостатак квалификоване радне снаге која се огледа у чињеници да одређени број слободних радних места за којим постоји потреба послодаваца остаје непопуњен, а да са друге стране постоји велики број лица са занимањима за која не постоји потреба на тржишту рада,
- дугорочна незапосленост, а самим тим и губитак мотивације и знања, као и смањена могућност за запошљавање, па мера јавних радова утиче управо на ову категорију теже запошљивих лица у погледу радно-социјалне активације,
- старосна структура је неповољна јер је 63,5% незапослених лица старије од 40 година, а томе доприносе вишкови запослених, пошто послодавци због економских тешкоћа и отежаног пословања својих фирми прибегавају смањењу броја запослених, старији радници су претрпели даље погоршање положаја јер у периодима криза ова лица су највише погођена губитком радних места,
- квалификациона структура незапослених лица је неповољна, и превазилажење постојеће ситуације застарелих занимања и неадекватних способности подразумева реформу система образовања која треба да се руководи стварним и реалним потребама тржишта рада,
- незапосленост код жена израженија је у односу на незапосленост мушкараца, али последњих година постоји тренд постепеног смањивања и повећања запослености, али и даље су жене у нешто већем проценту незапослене,
- недовољно социјално укључивање појединаца и група које се налазе у стању социјалне искључености, мада је у периоду од 2016-2024. године углавном заустављено погоршање положаја теже запошљивих лица, али је потребно и даље радити на томе,
- сива економија која је у високом проценту изражена што је последица недостатка одређених мера које би смањиле рад на црно и недовољно промовисање предности легалног и пријављеног рада међу послодавцима и запосленима.

VII. КАТЕГОРИЈЕ ТЕЖЕ ЗАПОШЉЛИВИХ ЛИЦА

У складу са Законом, теже запошљива лица су она незапослена лица која због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социодемографских карактеристика, регионалне или професионалне неусклађености понуде и тражње на тржишту рада, или због других објективних околности теже налазе посао. Одређеним програмима и мерама активне политике запошљавања подстиче се равноправнији положај тих лица на тржишту рада, тако да теже запошљива лица имају приоритет код укључивања у поједине мере.

У складу са наведеним, Град подстиче запошљавање младих првенствено кроз програме приправништва и стручне праксе, а потом и кроз субвенције за samozapošljavanje и субвенције за отварање нових радних места код послодаваца у приватном сектору.

Најугроженије групе незапослених лица су у 2025. години категорије теже запошљивих лица према Акционом плану за период од 2024. до 2026. године за спровођење стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године, која ће имати приоритет за укључивање у мере активне политике запошљавања, а то су:

- *лица без основног образовања;*
- *лица без завршене средње школе;*
- *лица старости 50 и више година;*
- *дугорочно незапослена лица која посао траже дуже од 12 месеци, а посебно незапослена лица која посао траже дуже од 18 месеци;*
- *жене, посебно дугорочно незапослене жене;*
- *млади до 30 година старости, а посебно младе жене, млади без завршене средње школе, као и млади без радног искуства;*
- *особе са инвалидитетом;*

- *Роми;*
 - *корисници новчане социјалне помоћи;*
 - *лица у статусу вишка запослених.*
 - *млади у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама;¹*
 - *жртве породичног насиља;*
 - *жртве трговине људима;*
 - *избегла и расељена лица, повратници према Споразуму о реадмисији;*
 - *самохрани родитељи;*
 - *супружници из породице у којој су оба супружника незапослена;*
 - *родитељи деце са сметњама у развоју;*
 - *бивши извршиоци кривичних дела*
 - *особе рехабилитоване од болести зависности*
 - *млади до 30 година старости који имају статус деце палих бораца*
- и сл. на начин којим се омогућава њихова интеграција на тржиште рада.

VIII. ЦИЉЕВИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА У 2025. ГОДИНИ

Основни циљ политике запошљавања Града је успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености кроз подршку запошљавања младих, отварање нових радних места и подстицање предузетништва и предузетничког духа нарочито код жена. Такође, један од циљева политике запошљавања је и стварање повољног пословног окружења за развој социјалног предузетништва.

Појединачни циљеви политике запошљавања на територији Града за 2025. годину односе се на:

- повећање запослености кроз отварање нових радних места и подстицање предузетништва и самозапошљавања, посебно подстицање женског предузетништва,
- повећање запослености младих,
- подстицање запошљавања и социјалног укључивања теже запошљивих лица,
- организовање и спровођење јавних радова у које се првенствено укључују лица из теже запошљивих категорија,
- у циљу поштовања принципа родне осетљивости, подстицање женског предузетништва ради економског оснаживања и професионалног осамостаљивања жена,
- преузимање значајније улоге од стране локалне самоуправе у наредном периоду за креирање и спровођење активних мера запошљавања које ће уважавати све карактеристике и специфичности локалног окружења,
- успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености,
- подршку смањењу неформалног рада. У наредном периоду потребно је повећати мере и активности за смањење обима неформалног рада и такву запосленост превести у легалне оквире,
- унапређење социјалног дијалога и јачање улоге социјалних партнера у области запошљавања и локалној политици запошљавања,
- подршку равноправности полова и једнаких могућности у погледу запошљавања и зарада,
- борбу против дискриминације посебно погођених група приликом запошљавања,
- активан приступ Града у области запошљавања,
- спровођење мера из Акционог плана и јачање улоге Савета за запошљавање,

¹ Категорија *младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама*, подразумева младе до 30 година старости који су имали или имају статус младих у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама.

- успостављање комуникације са Сектором за запошљавање у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике и проширивање сарадње са Националном службом за запошљавање, као и са осталим локалним саветима за запошљавање,
- учешће у финансирању програма и мера активне политике запошљавања из покрајинског и републичког буџета,
- учествовање на обукама намењеним члановима локалних савета за запошљавање.

IX. ПРИОРИТЕТИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА У 2025. ГОДИНИ

У оквиру дефинисаних циљева политике запошљавања на територији Града одређени су конкретни приоритети за деловање приликом спровођења програма и мера активне политике запошљавања.

Акционим планом утврђују се следећи приоритети активне политике запошљавања за 2025. годину:

- реализовање програма стручног оспособљавања младих који први пут заснивају радни однос на одређено време, за обуку за самосталан рад у струци и спровођење програма стручне праксе,
- отварање нових радних места и подстицање samozapošljavanja, нарочито подстицање samozapošljavanja жена, као приоритет који показује тежњу Града да подржи принцип родне равноправности,
- подстицање запошљавања теже запошљивих категорија незапослених лица кроз јавне радове,
- подршка развоју социјалног предузетништва,
- унапређење социјалног дијалога на територији Града,
- сарадња са Националном службом за запошљавање, Универзитетом у Новом Саду и другим образовним институцијама, као и осталим релевантним чиниоцима, који могу да помогну у остваривању постављених циљева и приоритета у спровођењу активне политике запошљавања, и
- унапређење квалитета радне снаге и улагање у људски капитал, путем финансирања и организовања обука за незапослена лица.

X. ПРОГРАМИ И МЕРЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА У 2025. ГОДИНИ

Утврђени приоритети и циљеви постижу се спровођењем програма и мера активне политике запошљавања. Програме и мере активне политике запошљавања у 2025. години спроводи Градска управа за привреду, у складу са законом и применом правила о контроли државне помоћи.

Програми и мере активне политике запошљавања Града који ће се реализовати у циљу повећања запослености и смањења незапослености у 2025. години су:

1. Програм приправника
2. Програм стручне праксе
3. Организовање јавних радова од интереса за Град
4. Подршка samozapošljavanju
5. Субвенција за отварање нових радних места
6. Сајмови запошљавања
7. Обуке и едукација лица

Град ће ове године у већем обиму, кроз доделу субвенције за samozapošljavanje, финансирати отпочињање приватног посла и тиме повећати број новооснованих привредних друштава и предузетничких радњи у циљу подршке развоја предузетништва и јачања предузетничког духа, посебно женског предузетништва.

Према Акционом плану за период од 2024. до 2026. године за спровођење стратегије запошљавања у Републици Србији за период од 2021. до 2026. године програм субвенција биће у потпуности намењен припадницима теже запошљивих категорија. У складу са тим, Град је издвојио део средстава за субвенције, а у реализацији мера првенство ће имати лица из теже запошљивих категорија, али ће мерама бити обухваћена и остала лица са евиденције незапослених.

Посебно је важно да се очувају позитивни трендови повећања активности и запослености старијих радника, уз интензивније запошљавање младих.

Резултати студија евалуације мера активне политике запошљавања спроведених у Републици Србији последњих година показују да програми обука дају мешовите резултате, али установљени су дугорочни позитивни ефекти.

Програми стручне праксе и програм приправника такође имају снажан позитивни утицај.

Програми директног субвенционисања запошљавања имају најјаче директне ефекте, али је примећено и да су они генерално скупи. Међутим, ове мере имају значајно место, нарочито у ситуацијама потиснуте тражње за радом.

Програми јавних радова, у складу са међународним искуством, имају веће ефекте као вид радно-социјалне активације, него као средство за побољшање запошљивости и запошљавања. Ипак, уочени су изузетно јаки позитивни психолошки утицаји на кориснике.

1. Програм приправника

Програм приправника подразумева стручно оспособљавање незапослених лица за самосталан рад у струци за коју је стечено високо образовање, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног испита, када је то законом, односно правилником о организацији и систематизацији послова, предвиђено као посебан услов за рад на одређеним пословима из претежне делатности послодаваца, уз заснивање радног односа.

Програм је намењен младим незапосленим лицима са високом стручном спремом (најмање шести ниво квалификација и 240 ЕСПБ) са евиденције Националне службе за запошљавање, без радног искуства у струци и који активно траже посао.

Средства за реализацију програма приправника користе се за накнаду трошкова зараде приправника (брuto II зарада, односно зарада са свим припадајућим доприносима за обавезно социјално осигурање и порезом), у месечном износу од 98.000,00 динара за стручно оспособљавање 40 приправника са високим образовањем, за период до 12 месеци, а средства су издвојена у укупном износу од 47.040.000,00 динара.

Средства додељена по основу програма приправника су државна помоћ мале вредности (de minimis државна помоћ).

Право на учешће у финансирању програма приправника може да оствари послодавац под условом:

- да у АПР-у има регистровано седиште или организациону јединицу на територији Града Новог Сада у којој се запошљавају незапослена лица,
- да је регистрован најмање три месеца пре датума расписивања јавног позива,
- да уредно измирује обавезе по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање,
- да је солвентан, а у обзир се узима број дана које је послодавац био у блокади за шест месеци који претходе месецу у ком се захтев подноси,
- да је измирио раније уговорне обавезе према Граду и Националној служби, осим за обавезе чија је реализација у току, уколико исте редовно измирује,

- да има кадровске и друге капацитете за стручно оспособљавање приправника, односно има запосленог или на други начин ангажованог ментора који, уколико позитивним прописима није другачије одређено, испуњава следеће услове:
 - има одговарајућу струку, најмање је истог нивоа образовања као и лице које се оспособљава,
 - има најмање 12 месеци радног искуства у струци.
- да има најмање једно запослено лице (под запосленим лицем, у складу са законом, подразумева се свако лице пријављено на обавезно социјално осигурање) и
- да ангажује незапослено лице које се води на евиденцији Националне службе за запошљавање у Новом Саду, које нема радног искуства у струци (под радним искуством сматра се и радно искуство стечено волонтирањем), које активно тражи посао, које први пут заснива радни однос у струци, као и да тренутно није укључено и није било укључено у неки од програма стручног оспособљавања Града Новог Сада и Националне службе за запошљавање у степену за који се оспособљава.

Изузетно, уколико након расподеле расположивих средстава за финансирање приправника преостане слободних средстава, иста се могу одобрити и за финансирање стручног оспособљавања лица која имају недовољно радног искуства за полагање стручног испита, при чему ће предност имати лица са мање радног искуства.

При бодовању захтева могу се, на основу процене кретања на тржишту рада, узети у обзир следећи критеријуми:

- програм стручног оспособљавања, да ли се програм реализује у складу са посебним законом или се реализује из претежне делатности послодавца на основу акта о организацији и систематизацији послова, а који је написан садржајно и квалитетно,
- кадровски капацитети послодавца потребни за реализацију програма приправника, при чему се предност даје менторима који имају више радног искуства,
- структура лица која се оспособљава,
- дужина обављања делатности послодавца, при чему већи број бодова остварују послодавци који дуже обављају делатност,
- тенденција пораста броја радника,
- врста делатности послодавца,
- претходно коришћена средства Града и Националне службе за запошљавање по програму приправника, при чему већи број бодова остварују послодавци који нису претходно користили средства и послодавци који су користили средства, а лица из програма су засновала радни однос након истека уговорне обавезе послодавца, и
- процена важности поднетог захтева за економски развој Града и локално тржиште рада.

Критеријуми по којима се бодују захтеви биће дефинисани Јавним позивом.

Начин бодовања по критеријумима објављује се на огласној табли Националне службе за запошљавање даном објављивања јавног позива, на сајту Града и на сајту Градске управе за привреду.

Јавни позив за стручно оспособљавање приправника на територији Града Новог Сада у 2025. години, који се упућује послодавцима са територије Града, расписује начелник Градске управе за привреду.

Одлуку о одобравању средстава за финансирање програма приправника на територији Града Новог Сада у 2025. години, на предлог Комисије за реализацију мера запошљавања, доноси начелник Градске управе за привреду.

Одлука о одобравању средстава за финансирање програма приправника доноси се на основу бодовне листе, а након разматрања и бодовања поднетог захтева послодавца.

Послодавац је у обавези да за време трајања програма приправника:

- запосли незапосленог најмање у дужини трајања уговорне обавезе,
- оспособи лице за самосталан рад у струци у складу са законом, односно актом о организацији и систематизацији послова,

- Националној служби за запошљавање доставља доказ о исплати зараде, пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање за лица укључена у програм приправника,
- омогући Националној служби за запошљавање контролу реализације уговорних обавеза и
- обавести Националну службу за запошљавање о свим променама које су од значаја за реализацију уговора у року од осам дана од дана настанка промене.

Послодавац је у обавези да по истеку програма приправника:

- организује полагање приправничког, односно другог стручног испита за самосталан рад, односно обезбеди доказе о оспособљавању неопходне за полагање испита пред надлежним органом,
- изда потврду о обављеном приправничком стажу, односно положеном приправничком, односно стручном испиту.

Корисник средстава - послодавац може да, у случају прекида приправничког стажа, односно престанка радног односа приправника пре истека трајања уговорне обавезе, у року од 30 дана од дана прекида, односно престанка радног односа, закључи уговор о раду са другим незапосленим са евиденције Националне службе у истом занимању и степену образовања и обиму права утврђеном у односу на предходно ангажованог приправника за преостало време приправничког стажа.

Мера се реализује у сарадњи са Националном службом за запошљавање, са чије евиденције се незапослена лица запошљавају у својству приправника, а у циљу спровођења мере закључиће се споразум између Градске управе за привреду и Националне службе за запошљавање, којим се уређују међусобна права и обавезе у реализацији програма финансирања стручног оспособљавања приправника.

Након доношења Одлуке о одобравању средстава за финансирање програма приправника на територији Града Новог Сада у 2025. години закључује се уговор са Националном службом за запошљавање и са послодавцима којима су средства одобрена, где се између осталог Градска управа за привреду обавезује да преноси средства из буџета Града на рачун Националне службе за запошљавање, за финансирање зарада приправника са свим припадајућим доприносима и порезом, а Национална служба за запошљавање поред осталог, након преноса средстава из буџета Града, та средства да месечно рефундира послодавцима на основу њиховог поднетог захтева.

Национална служба за запошљавање контролише испуњење обавеза из уговора закључених са корисницима средстава и Градској управи за привреду доставља писани извештај о спроведеној контроли.

2. Програм стручне праксе

Програм стручне праксе подразумева стручно оспособљавање незапослених лица за самосталан рад за занимање за које су стекли одређену врсту и степен стручне спреме, без заснивања радног односа и стицање услова за полагање стручног испита у складу са општим или посебним законом или општим актом о организацији и систематизацији послова код послодавца или описом послова, уколико у складу са законом послодавац нема обавезу доношења правилника о организацији и систематизацији послова.

Програм стручне праксе обухвата финансирање незапослених лица са завршеним високим образовањем (најмање шести ниво квалификација и 240 ЕСПБ), вишим или високим трогодишњим образовањем (шести ниво квалификација и/или 180 ЕСПБ) и средњом стручном спремом у трајању од 6 до 12 месеци, и намењен је незапосленим лицима која се први пут стручно оспособљавају за занимање за која су стекла одређену врсту и степен стручне спреме. Висина накнаде и број лица која ће се финансирати према стручној спреми, биће дефинисани Јавним позивом за реализацију програма стручне праксе на територији Града Новог Сада у 2025. години, а у складу са расположивим средствима у буџету Града.

Град финансира новчану помоћ незапосленим лицима на стручној пракси, трошкове доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за случај инвалидности и телесног

оштећења по основу повреде на раду и професионалне болести и доприноса за здравствено осигурање за случај повреде на раду и професионалне болести, у складу са законом, као и трошкове полагања стручног испита након завршетка стручног оспособљавања.

За реализацију наведене мере средства су обезбеђена у буџету Града за 2025. годину у износу од 49.203.000,00 динара.

Јавни позив за реализацију програма стручне праксе на територији Града Новог Сада у 2025. години који се упућује послодавцима са територије Града, расписује начелник Градске управе за привреду и објавиће се на сајту Града, Градске управе за привреду и на огласној табли Националне службе за запошљавање.

Право на спровођење програма стручне праксе може да оствари послодавац под условом:

- да у АПР-у има регистровано седиште или организациону јединицу на територији Града Новог Сада у којој се ангажују незапослена лица,
- да уредно измирује обавезе по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање;
- да је општим или посебним законом или актом о организацији и систематизацији послова код послодавца као услов за рад на одређеним пословима прописана обавеза обављања приправничког стажа односно полагања стручног испита или описом послова уколико у складу са законом послодавац нема обавезу доношења правилника о организацији и систематизацији послова;
- да је измирио раније уговорне обавезе према Граду и Националној служби, осим за обавезе чија је реализација у току, уколико исте редовно измирује;
- да има најмање једно запослено лице;
- да има кадровске и друге капацитете за стручно оспособљавање лица, односно има запосленог, односно на други начин ангажованог ментора који, уколико позитивним прописима није другачије одређено, испуњава следеће услове:
 - има одговарајућу струку, најмање је истог нивоа образовања као и лице које се оспособљава,
 - има најмање 12 месеци радног искуства у струци.
- да оспособљава незапослено лице са евиденције Националне службе у Новом Саду које:
 - има средње, више/високо трогодишње образовање (шести ниво квалификација и/или 180 ЕСПБ) или високо образовање (најмање шести ниво квалификација и 240 ЕСПБ),
 - нема радног искуства у струци (под радним искуством сматра се и радно искуство стечено волонтирањем),
 - тренутно није укључено и није било укључено у неки од програма стручног оспособљавања Града Новог Сада и Националне службе за запошљавање у степену за који се оспособљава.

Изузетно, уколико након расподеле расположивих средстава за спровођење програма стручне праксе преостане слободних средстава, иста се могу одобрити и за финансирање стручног оспособљавања лица која имају недовољно радног искуства за полагање стручног испита, при чему ће предност имати лица са мање радног искуства.

При бодовању захтева могу се узети у обзир следећи критеријуми:

- програм стручне праксе, да ли се програм реализује у складу са посебним законом или се реализује из претежне делатности послодавца на основу акта о организацији и систематизацији послова,
- структура лица која се оспособљава,
- дужина обављања делатности послодавца, при чему већи број бодова остварују послодавци који дуже обављају делатност,
- тенденција пораста броја радника,
- врста делатности послодавца,
- кадровски капацитети послодавца потребни за реализацију програма стручне праксе, при чему се предност даје менторима који имају више радног искуства,

- претходно коришћена средства Града и Националне службе за запошљавање по програму стручне праксе, при чему већи број бодова остварују послодавци који нису претходно користили средства и послодавци који су користили средства, а лица из програма су засновала радни однос након истека уговорне обавезе послодавца, и
- процена важности поднетог захтева за економски развој Града и локално тржиште рада.

Критеријуми по којима се бодују захтеви биће дефинисани Јавним позивом. Начин бодовања критеријумима објавиће се на огласној табли филијале Националне службе за запошљавање, на сајту Града и Градске управе за привреду даном објављивања јавног позива.

Одлука о спровођењу програма стручне праксе доноси се на основу бодовне листе, а након разматрања и бодовања поднетог захтева послодавца.

Одлуку о спровођењу програма стручне праксе на територији Града Новог Сада у 2025. години, на предлог Комисије за реализацију мера запошљавања, доноси начелник Градске управе за привреду.

Након доношења Одлуке о спровођењу програма стручне праксе на територији Града Новог Сада у 2025. години, закључиће се уговор о спровођењу програма стручне праксе са послодавцима и Националном службом, као и уговор о реализацији програма стручне праксе са лицима у програму и Националном службом за запошљавање.

Послодавац је у обавези да:

- незапослено лице оспособи за самосталан рад у струци у складу са законом, односно актом о организацији и систематизацији послова,
- незапослено лице стручно оспособљава у дужини трајања уговорне обавезе,
- организује полагање стручног испита за самосталан рад, односно обезбеди доказе о оспособљавању неопходне за полагање испита пред надлежним органом,
- изда потврду о обављеној стручној пракси, односно положеном приправничком, односно другом стручном испиту,
- достави Националној служби за запошљавање извештај о присутности лица на стручној пракси у складу са уговором,
- достави Националној служби за запошљавање извештај о обављеној стручној пракси у складу са уговором,
- омогући Националној служби за запошљавање контролу реализације уговорних обавеза, и
- обавести Националну службу за запошљавање о свим променама које су од значаја за реализацију уговора у року од осам дана од дана настанка промене.

У случају прекида стручног оспособљавања лица, послодавац може да у року од 30 дана од дана прекида стручног оспособљавања незапосленог, изврши замену са другим незапосленим лицем истог нивоа образовања, које испуњава потребне услове у складу са законом, за преостало време дефинисано уговором.

Мера се реализује у сарадњи са Националном службом за запошљавање, а међусобна права и обавезе у реализацији програма стручне праксе уредиће се споразумом између Градске управе за привреду и Националне службе за запошљавање.

3. Организовање јавних радова од интереса за Град

Јавни радови од интереса за Град су мера активне политике запошљавања која се организује у циљу радног ангажовања теже запошљивих незапослених лица и незапослених лица у стању социјалне потребе, очувања и унапређења радних способности незапослених лица, као и ради остваривања одређеног друштвеног интереса.

Јавни радови на територији Града у 2025. години организоваће се у областима:

- социјалним, хуманитарним, културним и другим делатностима (здравствено васпитне активности - превенција и помоћ старима, социјално угроженим лицима, особама са инвалидитетом, подршка за самосталан живот и активно учествовање у заједници особа са инвалидитетом, заштита и очување културног наслеђа и археолошких налазишта,

послови у позоришној, музејској, библиотечкој и туристичкој делатности, послови ажурирања база података и други послови),

- одржавања и обнављања јавне инфраструктуре (уређење и изградња путева и путних појасева, насипа, канала, пруга, реконструкција канализационе и водоводне мреже и других објеката од општег интереса, уређење месних заједница, уређење ромских насеља - побољшање услова становања и други послови), и
- одржавања и заштите животне средине и природе (санација дивљих депонија, чишћење и одржавање обала река, језера, канала, одвода, јавних површина, пошумљавање, развој еколошких поседа, чување и заштита шума, река и језера, развој сеоског подручја, монтажа и одржавање опреме у парковима и на јавним дечијим игралиштима, помоћ за успостављање нових депонија - локација за сакупљање и одвођење отпада и други послови).

Право учествовања у поступку спровођења јавних радова имају: јавна и јавна комунална предузећа и јавне установе, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења регистровани на територији Града Новог Сада.

Средства за реализацију ове мере обезбеђена су у буџету Града за 2025. годину у износу од 26.100.000,00 динара.

Средства намењена за организовање јавних радова користе се за исплату накнаде за обављени посао за 60 незапослених лица, у складу са закљученим уговорима о привременим и повременим пословима са лицима укљученим у јавне радове и за трошкове спровођења јавних радова. Накнада обухвата и трошкове доласка и одласка са рада лицу ангажованом на јавном раду.

У случају када је потребно да се средства одобре за што већи број незапослених лица која ће бити ангажована на пословима јавних радова оправдано је да се трошкови спровођења јавних радова не одобре послодавцима извођачима јавних радова, уз њихову претходно прибављену сагласност.

Јавни позив за организовање јавних радова од интереса за Град Нови Сад у 2025. години расписује начелник Градске управе за привреду.

Јавни позив се објављује на огласној табли Националне службе за запошљавање и на сајту Града и Градске управе за привреду.

Право на доделу средстава за спровођење јавног рада послодавац извођач јавног рада може да оствари под условом да испуњава следеће критеријуме:

- да је поднео пријаву за спровођење јавног рада,
- да првенствено радно ангажује незапосленог који се теже запошљава или незапосленог у стању социјалне потребе, а може да радно ангажује и остала лица,
- да је у пријави за јавне радове навео детаљан опис и динамику активности јавног рада (термин план) и поднео одговарајућу документацију у складу са условима јавног позива,
- да је измирио уговорне обавезе према Граду и Националној служби за запошљавање, осим за обавезе чија је реализација у току и које редовно измирује.

Приликом бодовања пријаве за спровођење јавног рада могу се узети у обзир следећи критеријуми:

- област спровођења јавног рада,
- категорије лица која се ангажују на јавном раду,
- дужина обављања делатности послодавца-извођача јавног рада, при чему већи број бодова остварују послодавци који дуже обављају делатност,
- претходно коришћена средства Града и Националне службе за запошљавање, при чему се предност даје послодавцима који нису претходно користили средства Града и Националне службе за запошљавање и послодавцима који су користили средства Града и Националне службе за запошљавање за лица која су остала у радном односу на неодређено време након истека уговорне обавезе, и
- процена важности поднете пријаве за спровођење јавног рада за економски развој Града и социјалне политике, као и за локално тржиште рада.

Критеријуми по којима се бодују захтеви биће дефинисани Јавним позивом.

Начин бодовања по наведеним критеријумима објављује се на огласној табли Националне службе за запошљавање и на сајту Града и Градске управе за привреду даном објављивања јавног позива.

Одлука о одобравању средстава за спровођење јавних радова доноси се на основу бодовне листе, а након разматрања и провере, као и бодовања поднете пријаве послодавца извођача јавног рада.

Одлуку о одобравању средстава за спровођење јавних радова од интереса за Град Нови Сад у 2025. години, на предлог Комисије за реализацију мера запошљавања, доноси начелник Градске управе за привреду.

Јавни радови трају најдуже пет месеци.

Приоритет приликом одлучивања имају млади до 30 година живота-без квалификација/са ниским квалификацијама или млади који посао траже дуже од 12 месеци, старији од 50 година живота, вишкови запослених, особе са инвалидитетом, Роми, радно способни корисници новчане социјалне помоћи, особе рехабилитоване од болести зависности, жртве трговине људима, жртве породичног насиља, жене. На пословима могу бити ангажована и остала лица која нису из теже запошљиве категорије незапослених, али у мањем броју.

Послодавац - извођач јавног рада у обавези је да:

- закључи уговор о привременим и повременим пословима са незапосленим лицима најдуже до предвиђене дужине трајања јавног рада и изврши пријаву на обавезно социјално осигурање,
- у случају престанка радног ангажовања незапосленог лица, послодавац је у обавези да, у року од 15 дана од дана престанка радног ангажовања, изврши замену са другим лицем за преостало време трајања уговора,
- месечно врши исплату накнаде радно ангажованим лицима у законским роковима,
- Националној служби за запошљавање доставља доказе о уплати пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање за ангажована лица на спровођењу јавног рада,
- Националној служби за запошљавање доставља доказе о утрошку пренетих средстава за трошкове накнаде и спровођења јавног рада,
- Националној служби за запошљавање омогући контролу реализације уговорних обавеза и увид у сву потребну документацију и ток спровођења јавног рада, и
- обавести Националну службу за запошљавање о свим променама које су од значаја за реализацију уговора у року од осам дана од дана настанка промене.

У циљу спровођења мере закључиће се споразум између Градске управе за привреду и Националне службе за запошљавање, којим се уређују међусобна права и обавезе у реализацији јавних радова.

Након доношења Одлуке о одобравању средстава за спровођење јавних радова од интереса за Град Нови Сад у 2025. години, закључиће се уговор са Националном службом за запошљавање и послодавцима извођачима јавних радова којима су одобрена средства за спровођење јавних радова, којим се Град између осталог обавезује да преноси средства из буџета Града на рачун Националне службе за запошљавање за финансирање накнаде за обављени посао у складу са закљученим уговорима о привременим и повременим пословима са лицима укљученим у јавне радове и за трошкове спровођења јавних радова, а Национална служба за запошљавање поред осталог, након преноса средстава из буџета Града, та средства месечно исплаћује послодавцима на основу њиховог поднетог захтева.

Национална служба за запошљавање контролише испуњење обавеза из уговора закључених са корисницима средстава и Градској управи за привреду доставља писани извештај о спроведеној контроли и врши поступак принудне наплате у случају неизвршавања обавеза од стране корисника средстава.

4. Подршка самозапошљавању

Субвенција за самозапошљавање додељује се незапосленим лицима са евиденције Националне службе за запошљавање ради оснивања радње, задруге или другог облика предузетништва, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач у њему заснива радни однос.

Субвенција за самозапошљавање додељује се незапосленом лицу у једнократном износу од 300.000,00 до 500.000,00 динара у зависности од новорегистроване делатности и висине трошкова и потребних оправданих улагања исказаних у бизнис плану.

Незапослено лице које оствари право на субвенцију за самозапошљавање у обавези је да регистровану делатност обавља најмање 12 месеци.

Уколико се више незапослених лица удружи у складу са законом, свако појединачно подноси захтев за самозапошљавање и остваривање права на субвенцију од највише 500.000,00 динара.

Субвенција за самозапошљавање је државна помоћ мале вредности (de minimis државна помоћ).

За реализацију ове мере средства су обезбеђена у буџету Града за 2025. годину у укупном износу од 60.000.000,00 динара.

У циљу поштовања принципа родне осетљивости, од наведених укупних средстава износ од 20.000.000,00 динара планира се за подстицај женског предузетништва путем доделе субвенија за самозапошљавање.

Јавни позив за доделу субвенције за самозапошљавање на територији Града Новог Сада у 2025. години упућује се незапосленим лицима са евиденције Националне службе за запошљавање у Новом Саду, а расписује га начелник Градске управе за привреду.

Јавни позив се објављује на огласној табли Националне службе за запошљавање и на сајту Града и Градске управе за привреду.

Право на субвенцију за самозапошљавање може остварити незапослено лице ако је:

- поднело попуњен захтев са бизнис планом на прописаном обрасцу,
- пријављено на евиденцију незапослених Националне службе за запошљавање у Новом Саду у периоду дефинисаним јавним позивом,
- завршило обуку из предузетништва по плану и програму обуке у организацији Националне службе за запошљавање или друге одговарајуће организације, и
- испунило друге услове у складу са јавним позивом.

Право на субвенцију за самозапошљавање не може остварити незапослени:

- за обављање делатности које се не финансирају, према списку делатности који је саставни део јавног позива,
- за обављање послова/делатности за коју је решењем о инвалидности или решењем о процени радне способности и могућности запослења или задржавања запослења утврђено да особа са инвалидитетом не може да обавља,
- за оснивање удружења грађана,
- који је остварио право на исплату новчане накнаде у једнократном износу за самозапошљавање, и
- који је користио субвенцију за самозапошљавање у три године које претходе расписивању јавног позива.

При бодовању захтева са бизнис планом могу се узети у обзир следећи критеријуми:

- категорија лица које се самозапошљава,
- планирана врста делатности,
- потребни ресурси за отпочињање обављања сопственог посла (пословни простор, опрема), тржиште (купци, конкуренти, добављачи), финансијски показатељи и извори финансирања, и
- процена важности поднетог захтева за економски развој Града и локално тржиште рада.

Критеријуми по којима се бодују захтеви биће дефинисани Јавним позивом.

Критеријуми за бодовање захтева саставни су део јавног позива и објављују се са јавним позивом на огласној табли Националне службе за запошљавање и на сајту Града и Градске управе за привреду.

Одлука о одобравању субвенције за самозапошљавање доноси се на основу бодовне листе, а након разматрања и провере, као и бодовања поднетог захтева незапосленог лица.

Одлуку о одобравању субвенције за самозапошљавање на територији Града Новог Сада у 2025. години, на предлог Комисије за реализацију мера запошљавања, доноси начелник Градске управе за привреду.

У циљу спровођења мере закључиће се споразум између Градске управе за привреду и Националне службе за запошљавање, којим се уређују међусобна права и обавезе у реализацији субвенције за самозапошљавање.

Након доношења Одлуке о одобравању субвенције за самозапошљавање на територији Града Новог Сада у 2025. години закључиће се уговор са Националном службом за запошљавање и лицима којима се одобри субвенција за самозапошљавање, којим се Градска управа за привреду између осталог обавезује да пренесе средства у једнократном износу из буџета Града на рачун Националне службе за запошљавање, а Национална служба за запошљавање након преноса средстава из буџета Града, та средства уплати на рачун лица којем је одобрена субвенција за самозапошљавање.

Корисник субвенције за самозапошљавање дужан је да:

- обавља регистровану делатност и измирује обавезе по основу јавних прихода од дана отпочињања делатности до периода наведеног у уговору,
- омогући праћење реализације и достави доказе о реализацији уговорне обавезе Националној служби за запошљавање,
- обавести Националну службу за запошљавање о свим променама које су од значаја за реализацију уговора у року од осам дана од дана настанка промене.

Национална служба за запошљавање контролише испуњење обавеза из уговора закључених са корисницима средстава и Градској управи за привреду доставља писани извештај о спроведеној контроли и врши поступак принудне наплате у случају неизвршавања обавеза од стране корисника средстава.

5. Субвенција за отварање нових радних места

Послодавци који припадају приватном сектору, првенствено мала и средња предузећа, могу за запошљавање незапослених лица са евиденције Националне службе за запошљавање да остваре право на субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима.

Субвенције се одобравају послодавцима за отварање новог радног места у једнократном износу од 400.000,00 динара по једном отвореном радном месту, а средства су обезбеђена за 45 лица која се запошљавају на новоотвореним радним местима, који су и крајњи корисници субвенције.

За реализацију ове мере средства су обезбеђена у буџету Града за 2025. годину у износу од 18.000.000,00 динара.

Субвенција за отварање нових радних места је државна помоћ мале вредности (de minimis државна помоћ).

Јавни позив послодавцима за доделу субвенције за отварање нових радних места на територији Града Новог Сада у 2025. години упућује се послодавцима из приватног сектора са територије Града, и расписује га начелник Градске управе за привреду.

Јавни позив се објављује на огласној табли Националне службе за запошљавање и на сајту Града и Градске управе за привреду.

Право на субвенцију за отварање нових радних места може да оствари послодавац, под условом:

- да поднесе уредно попуњен захтев са бизнис планом на прописаном обрасцу;
- да у АПР-у има регистровано седиште или организациону јединицу на територији Града Новог Сада у којој се запошљавају незапослена лица,

- да је регистрован најмање три месеца пре датума расписивања јавног позива,
- да није имао прекид обављања делатности најмање три месеца пре датума подношења захтева;
- да уредно измирује обавезе по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање за запослене,
- да позитивно послује у периоду дефинисаним јавним позивом (остварује нето добит)
- да има најмање једног запосленог (под запосленим лицем, у складу са законом, подразумева се свако лице пријављено на обавезно социјално осигурање);
- последњих шест месеци није био евидентиран у регистру дужника принудне наплате Народне банке Србије;
- да запошљава незапослена лица са територије Града Новог Сада, евидентираних у Националној служби за запошљавање у Новом Саду на новоотвореним радним местима, у складу са условима дефинисаним јавним позивом;
- да не запошљава лица која су у периоду од три месеца пре подношења захтева за доделу субвенције била у радном односу код подносиоца захтева, односно послодавца који је оснивач или повезано лице са послодавцем подносиоцем захтева;
- да није смањивао број запослених за период од три месеца пре подношења захтева, осим у случају природног одлива запослених (остављање права на пензију, смрт запосленог, отказ од стране запосленог и истек уговора на одређено време);
- да је измирио раније уговорне обавезе и измирио потраживања према Граду и Националној служби, осим обавеза чија је реализација у току уколико исте редовно измирује;
- да лице које запошљава, најкасније до момента пријаве на обавезно социјално осигурање, има закључен Индивидуални план запошљавања у Националној служби за запошљавање, који садржи мере које је потребно предузети у циљу запошљавања.

Право на субвенцију за отварање нових радних места **не могу** остварити:

- државни органи, организације и други директни и индиректни корисници буџетских средстава и удружења грађана;
- послодавци код којих се број запослених смањило за претходна три месеца која претходе месецу у коме је поднет захтев, осим у случају природног одлива запослених (остављање права на пензију, смрт запосленог, отказ од стране запосленог и истек уговора на одређено време);
- послодавци који обављају делатност која се налази на списку несубвенционисаних делатности који се објављује уз Јавни позив;
- послодавци који су користили субвенцију по јавном позиву за иста лица у току претходне три године, рачунајући од дана одобравања средстава;
- послодавци који нису успешно пословали 12 месеци након правоснажног решења о усвајању плана реорганизације и обустављању стечајног поступка или након куповине привредног субјекта над којим је правоснажним решењем окончан стечајни поступак.

Као и претходних година, и ове године првенство у додели субвенције за отварање и опремање радног места имају послодавци који ће запослити теже запошљива лица, и то: вишкови запослених, старији од 50 година, лица без квалификација и нискоквалификовани, особе са инвалидитетом, Роми, радно способни корисници новчане социјалне помоћи, дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци а посебно незапослена лица која траже посао дуже од 18 месеци), млади до 30 година - без завршене средње школе, у домском смештају, хранитељским и старатељским породицама, самохрани родитељи, жртве трговине људима и жртве породичног насиља. Субвенција се може одобрити и за запошљавање лица која нису из тежих запошљивих категорија, али у мањој мери.

Приликом бодовања захтева са бизнис планом могу се узети се у обзир следећи критеријуми:

- врста делатности послодавца,

- дужина обављања делатности, при чему се предност даје послодавцима који дуже обављају делатност,
- структура лица која се запошљавају,
- претходно коришћена средства Града и Националне службе за запошљавање по програму субвенције за отварање нових радних места, при чему се предност даје послодавцима који нису претходно користили средства Града и Националне службе за запошљавање и послодавцима који су користили средства Града и Националне службе за запошљавање за лица која су остала у радном односу на неодређено време након истека уговорне обавезе послодавца,
- број запослених код послодаваца, при чему се даје предност послодавцима који су повећали укупан број запослених у периоду дефинисаном јавним позивом (за претходна три месеца у односу на месец у коме је расписан јавни позив), и
- процена важности поднетог захтева за економски развој Града и локално тржиште рада.

Критеријуми по којима се бодују захтеви биће дефинисани Јавним позивом.

Начин бодовања по критеријумима објављује се на огласној табли Националне службе за запошљавање и на сајту Града и Градске управе за привреду даном објављивања јавног позива.

Одлука о одобравању субвенције доноси се на основу бодовне листе, а након провере и бодовања поднетог захтева послодаваца.

Одлуку о одобравању субвенције послодавцима за отварање нових радних места на територији Града Новог Сада у 2025. години, на предлог Комисије за реализацију мера запошљавања, доноси начелник Градске управе за привреду.

Послодавац - корисник субвенције дужан је да:

- лице за које је остварио право на субвенцију задржи у радном односу најмање у дужини трајања уговорене обавезе (12 месеци), у случају престанка радног односа са лицем за које је остварено право, послодавац је у обавези да, у року од 30 дана од дана престанка радног односа, заснује радни однос на неодређено време са другим незапосленим, и да то лице задржи у радном односу најмање до истека уговором предвиђеног рока увећаног за период у коме је извршена замена,
- делатност, у периоду реализације уговорене обавезе, обавља на територији Града,
- омогући Националној служби за запошљавање праћење реализације уговорне обавезе,
- достави Националној служби за запошљавање доказе о реализацији уговорне обавезе и
- обавести Националну службу за запошљавање о свим променама које су од значаја за реализацију уговора у року од осам дана од дана настанка промене.

За спровођење мере закључиће се споразум између Градске управе за привреду и Националне службе за запошљавање, којим се уређују међусобна права и обавезе у реализацији субвенција за отварање нових радних места.

Након доношења Одлуке о одобравању субвенције послодавцима за отварање нових радних места на територији Града Новог Сада у 2025. години закључиће се уговор са Националном службом за запошљавање и послодавцима којима је одобрена субвенција за отварање нових радних места Одлуком, којим се Градска управа за привреду обавезује да пренесе средства у једнократном износу из буџета Града на рачун Националне службе за запошљавање, ради преноса средстава послодавцима.

Национална служба за запошљавање контролише испуњење обавеза из уговора закључених са корисницима средстава и Градској управи за привреду доставља писани извештај о спроведеној контроли и врши поступак принудне наплате у случају неизвршавања обавеза од стране корисника средстава.

6. Сајмови запошљавања

За сваку годину планира се одржавање сајмова запошљавања као мера активне политике запошљавања којом се остварује непосредан контакт већег броја послодаваца и лица која траже запослење, чиме се указује прилика незапосленим лицима да уз прилагање

биографије и разговор са послодавцима пронађу запослење, а послодавцима да изврше избор радника и тиме попуне слободна радна места.

Ове године планирано је да се одрже два сајма запошљавања, које ће Град финансирати и организовати у сарадњи са Националном службом за запошљавање. Извештаји са досадашњих сајмова показују да се у периоду од три до шест месеци након одржаног сајма запосли свако четврто незапослено лице које је посетило сајам и успоставило непосредни контакт са послодавцима.

На сајмовима које организује Град одржавају се трибине посвећене области запошљавања, као и упознавање посетиоца сајмова са мерама активне политике запошљавања за смањење незапослености које се спроводе на територији Града.

За реализацију ове мере средства су обезбеђена у буџету Града за 2025. годину, у износу од 999.700,00 динара, за закуп простора одржавања сајма и за штампање материјала за потребе незапослених лица и послодаваца.

Савет за запошљавање и Градска управа за привреду учествују у организовању сајмова и планираних трибина и контаката са социјалним партнерима чије се учешће очекује на сајмовима.

Такође, планира се успостављање сарадње и са другим институцијама и организацијама које током године организују сајмове у Граду, ради подршке и помоћи, као и учествовања у одржавању и организацији сајмова.

7. Обуке и едукација лица

Образовни систем у Републици Србији још увек није усклађен са реалним потребама на тржишту рада, што за последицу има растући број незапослених лица која се налазе на евиденцијама служби за запошљавање у суфицитарним областима.

Обука и едукација лица подразумева обуке незапослених лица која се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање у области дефицитарних занимања (програмери, заваривачи, књиговође и руковооци грађевинским машинама) и обуке незапослених лица за старе и уметничке занате и послове домаће радиности, као и обука за личног пратиоца и пасош компетенције.

За реализацију ових обука средства су обезбеђена у буџету Града за 2025. годину у укупном износу од 7.150.000,00 динара.

7.1. Обука за дефицитарна занимања из области информационих технологија

Дефицитарна занимања су занимања за којима у предузећима или установама постоји већа потражња од понуде, па радна места на којима се радници таквих занимања запошљавају остају непопуњена или се на њима запошљавају неадекватно оспособљени кадрови.

Обука за дефицитарна занимања има за циљ да оспособи незапослена лица у областима рада где има недовољно квалификованих и обучених кадрова на тржишту рада. Обука ће имати за циљ стручно оспособљавање како би се смањила незапосленост на територији Града и задовољиле потребе тржишта за радном снагом у дефицитарним областима.

Значај обуке из информационих технологија се огледа у томе што је Нови Сад практично центар индустрије информационих технологија у Србији. Понуда на локалном тржишту лица са практичним знањем из ове области ниска је и не може да одговори на укупну тражњу која континуирано расте, те Град путем ове мере субвенционише незапослена лица која се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање за едукацију у области информационих технологија, чиме се смањује незапосленост и пружа подршка предузетничком сектору на територији Града.

Обуку за дефицитарна занимања из области информационих технологија спроводи добављач услуге који се бира у складу са Законом о јавним набавкама и другим подзаконским актима.

За реализацију ове мере средства су обезбеђена у буџету Града за 2025. годину у износу од 3.000.000,00 динара.

7.2. Обука за старе и уметничке занате и послове домаће радиности

Модерно доба је скоро потпуно истиснуло ове производе и услуге са списка потреба савременог потрошача. Оштра и често неравноправна конкуренција индустријских производа, неретко багателних увозних супститута инфериорног квалитета, проузроковала је изостанак тражње који прети опстанку традиционалних заната.

Обука за старе и уметничке занате и послове домаће радиности обухвата целокупан процес израде уникатних производа, уз коришћење махом једноставних алата. Занати се обично заснивају на традиционалним знањима и технологијама, али су истовремено код њих значајни креативност и иновативност мајстора. Карактеристика заната је у употреби природних материјала у процесу производње (дрво, кожа, глина, стакло, текстил, метал и др.).

Град ће подржати процес развоја сектора старих заната како би се очувале и развијале мајсторске вештине којима прети изумирање, обезбедили услови да занатски послови ојачају своју конкурентност и самоодрживост у савременим тржишним условима, као и да се подрже различити облици удруживања старих занатлија (еснафске организације и удружења у оквиру привредних комора, кластери) у циљу ефикасне размене информација и знања, ефективног заједничког наступа на тржишту, смањења трошкова пословања и обједињене набавке и пласмана.

Обука за старе и уметничке занате и послове домаће радиности вршиће се у пословима који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности према Правилнику о одређивању послова који се сматрају старим и уметничким занатима, односно пословима домаће радиности, начину сертификавања истих и вођењу посебне евиденције издатих сертификата („Службени гласник РС“, број 56/12).

Обуку за старе и уметничке занате и послове домаће радиности спроводи добављач услуге који се бира у складу са Законом о јавним набавкама и другим подзаконским актима.

За реализацију обуке за старе и уметничке занате и послове домаће радиности средства су обезбеђена у буџету Града за 2025. годину у износу од 1.500.000,00 динара.

7.3. Обука за руковооце багером и утоваривачем, обука за руковооце виљушкарком, обуке за личног пратиоца, обука за књиговође, обука за оператера на CNC машинама, основи CAD моделовања и пасош компетенције

С обзиром да тржиште рада на територији Града још увек одликује неусклађеност понуде рада и занимања радника, занимања која су у дефициту су лични пратиоци, руковооци багером и утоваривачем, руковооци виљушкарком, оператер на CNC машинама, CAD моделовање и књиговође.

Средства за реализацију обуке за личног пратиоца планирају се у износу од 550.000,00 динара, обуке за руковооце багером и утоваривачем у износу од 450.000,00 динара, обуке за руковооце виљушкарком у износу од 400.000,00 динара, обука за књиговође у износу од 350.000,00 динара, обука за оператера на CNC машинама 600.000,00 динара и основи CAD моделовања 150.000,00 динара.

Пасош компетенције је начин да се путем обуке оснаже и едукују, особе које су жртве трговине људима и жртве насиља у породици, да у процесу запошљавања, упознају и препознају своје вештине и снаге, те да на тај начин буду спремније за тржиште рада и конкурентније у процесу тражења посла. Свака особа након обуке добија потврду о препознатим вештинама, коју затим предаје потенцијалном послодавцу уз своју биографију. Средства за пасош компетенције планирана су у износу од 150.000,00 динара.

Обуке ће се организовати у Едукативном центру за обуку у професионалним и радним вештинама чији је оснивач Влада Аутономне Покрајине Војводине. Завршеном обуком

полазници добијају теоријска и практична знања и сертификат о завршеној обуци, са којим лакше долазе до запослења.

За реализацију активности везаних за обуке закључиће се Уговори о додели средстава из Буџета Града Новог Сада са Аутономном Покрајином Војводином – Службом за реализацију програма развоја АП Војводине и Едукативним центром за обуке у професионалним и радним вештинама.

XI. КОМИСИЈА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА ЗАПОШЉАВАЊА

За мере из поглавља Х. Програми и мере политике запошљавања на територији Града у 2025. години, тач. 1 - 5. одлуке доноси начелник Градске управе за привреду, на предлог Комисије за реализацију мера запошљавања.

Чланове Комисије за реализацију мера запошљавања именује Градоначелник, а чине је представници Града, Националне службе за запошљавање, Савета за запошљавање и други стручњаци из области запошљавања, чији је задатак да провере и размотре пријаве послодаваца или незапослених лица ако је у питању мера из тачке 4, сачине бодовну листу, размотре приговоре на бодовну листу и припреме предлог одлуке и коначне бодовне листе.

Након провере и разматрања пријава, Комисија за реализацију мера запошљавања сачињава бодовну листу која ће бити истакнута у просторијама Градске управе за привреду и објављена на сајту Града и Градске управе за привреду. Учесници на јавном позиву имају право да у року од три радна дана од дана објављивања бодовне листе поднесу приговор Градској управи за привреду на бодовну листу. Комисија за реализацију мера запошљавања у року од три радна дана решава по достављеним приговорима. Након истека рока за приговор, ако нема уложених приговора или рока за решавање по приговору, ако је приговор уложен Комисија за реализацију мера запошљавања доставља начелнику Градске управе за привреду на доношење предлог одлука са коначном бодовном листом за наведене мере.

XII. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА ЗАПОШЉАВАЊА

Укупна средства за финансирање активне политике запошљавања на територији Града за 2025. годину, планирана су Одлуком о буџету Града Новог Сада за 2025. годину („Службени лист Града Новог Сада“, број 15/25) и Финансијским планом прихода и примања и расхода и издатака Градске управе за привреду за 2025. годину, раздео 08-Градска управа за привреду, глава 08.01- Градска управа за привреду, функција 412-Општи послови по питању рада, Програм 3 - Локални економски развој (шифра 1501), Програмска активност – Мере активне политике запошљавања (шифра 1501-0002), у износу од 260.393.200,00 динара.

За реализацију мера активне политике запошљавања, које су предвиђене Акционим планом за 2025. годину, средства су планирана у износу од 208.692.700,00 динара.

Распоред средстава Града за реализацију мера активне политике запошљавања у 2025. години:

Редни број	Мере активне политике запошљавања	Средства у динарима	Планирани број лица
1.	Програм приправника	47.040.000,00	40
2.	Програм стручне праксе	49.203.000,00	63
3.	Организовање јавних радова од интереса за Град	26.100.000,00	60
4.	Подршка samozapošljavanju	60.000.000,00	150
5.	Субвенција за отварање нових радних места	18.000.000,00	45
6.	Сајмови запошљавања	999.700,00	-
7.	Обуке и едукације лица	7.150.000,00	200
8.	Накнаде за рад председника, заменика председника и чланова Савета за запошљавање	200.000,00	-
Укупно:		208.692.700,00	558

За рад председника, заменика председника и чланова Савета за запошљавање у буџету Града за 2025. годину обезбеђена су средства у износу од 200.000,00 динара.

За наставак реализације мера из 2024. године планирана су средства у износу од 51.700.500,00 динара за финансирање стручног оспособљавања приправника из 2024. године и програм стручне праксе из 2024. године.

ХП. НОСИОЦИ СПРОВОЂЕЊА МЕРА ЗАПОШЉАВАЊА

Мере предвиђене Акционим планом реализоваће Градска управа за привреду и Савет за запошљавање Града Новог Сада у сарадњи са Националном службом за запошљавање и осталим установама, организацијама и удружењима из области запошљавања, као и социјалним партнерима.

Градска управа за привреду је у обавези да о спровођењу Акционог плана достави извештај Градоначелнику, по потреби, а најкасније до 31. јануара 2026. године.

Овај акциони план објавити у „Службеном листу Града Новог Сада“.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД НОВИ САД
ГРАДОНАЧЕЛНИК
ГРАДА НОВОГ САДА
Број: 10-16/2025-II
Дана: 26.03.2025. године
НОВИ САД

